RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 80.180 van van 11 mei 1999
in de zaak A. 41.401/XII-1004.

In zake : Willem PEETERS,
wonende te HEIST-OP-DEN-BERG,
Winterheide 19/5

tegen :

de gemeente HEIST-OP-DEN-BERG,
die woonplaats kiest bij
advocaat M. BOES,
kantoor houdende te BERINGEN,
Scheigoorstraat 5.

D E R A A D V A N S T A T E, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Willem PEETERS op 16 oktober 1989 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van 24 mei 1989 van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Heist-op-den-Berg waarbij hem de tuchtstraf van twee dagen schorsing met inhouding van wedde wordt opgelegd;

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door auditeur J. LUST;

Gelet op de beschikking van 25 mei 1994 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 15 maart 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 27 april 1999;

Gehoord het verslag van staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van verzoeker, en van Advocaat M. BOES, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het andersluidend advies van Auditeur B. THYS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt:

1.1. Op 21 februari 1989 vraagt verzoeker, opsteller bij de gemeente Heist-op-den-Berg, aan het diensthoofd van het secretariaat om een afschrift van het personeelsstatuut. Hetzelfde vraagt hij ook op 22 en 23 februari 1989 aan de gemeentesecretaris.

Volgens de gemeentesecretaris heeft verzoeker alleen recht op inzage en niet op een afschrift van het personeelsstatuut. Daarom richt verzoeker zich met een brief van 13 maart 1989 tot het college van burgemeester en schepenen. Hij beroept zich daarin op artikel 7, tweede lid, van het personeelsstatuut, dat luidt als volgt :

> "Elk personeelslid bekomt alle documenten die verband houden met zijn statutaire toestand en zijn geldelijk statuut".

1.2. Het college van burgemeester en schepenen besluit op 15 maart 1989 aan verzoeker "te bevestigen dat hij ten allen tijde inzage kan krijgen van het volledig bijgewerkt personeelsstatuut, zoals hem reeds voorheen door de secretaris is meegedeeld". In het besluit wordt overwogen dat ieder personeelslid een afschrift bekomt van alle documenten die verband houden met zijn persoonlijke statutaire en geldelijke toestand, dat elk personeelslid op zijn verzoek steeds op het secretariaat "inzage kan bekomen van algemene documentatie met betrekking tot zijn statuut" maar dat het afgeven van het statuut aan het personeel wegens de frequente wijzigingen die eraan worden gebracht tot veel vergissingen en misverstanden zal leiden. In hetzelfde besluit (artikel 2) wordt verzoeker er ook op gewezen "dat hij als gemeenteambtenaar gehouden is tot onvoorwaardelijke loyauteit ten opzichte van het gemeentebestuur, die hij volledig vrijwillig heeft aangegaan bij zijn indiensttreding en bijhorende eedaflegging".

Het besluit wordt aan verzoeker op 28 maart 1989 ter kennis gebracht.

1.3. Op 28 maart 1989 biedt verzoeker zich op de secretarie aan met het oog op de uitoefening van zijn inzagerecht. Hij verblijft er van 10 tot 11u50 en van 12u30 tot 15u50, en houdt zich bezig met het overschrijven van het gehele personeelsstatuut. Hij gaat niet in op de vraag van de secretaris om zijn werk op de rekendienst te hervatten.

Nog dezelfde dag beslist het schepencollege verzoeker op te roepen teneinde om tuchtredenen te worden gehoord omdat hij naliet een bevel van de gemeentesecretaris "om zijn werk te doen op de rekendienst" op te volgen en omdat hij op het secretariaat blijk had gegeven van onhebbelijk gedrag.

1.4. Op 29 maart 1989 zit verzoeker vanaf 8u20 opnieuw in het secretariaat. Omstreeks 9u40 overhandigt

de gemeentesecretaris hem een schriftelijk bevel om zich naar zijn dienst te begeven. Verzoeker volgt nu het bevel op.

1.5.1. Op 4 april 1989 tekent verzoeker "willig beroep" aan bij het college tegen de beslissing van 15 maart 1989. Hij dient er ook bezwaar tegen in bij de gouverneur en bij de Vlaamse Executieve.

1.5.2. Het college wijst het willig beroep af bij beslissing van 12 april 1989.

Zowel de gouverneur als de Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt doen kennen dat het artikel 7 van het personeelsstatuut er wel degelijk toe verplicht dat elk personeelslid een afschrift van het volledig personeelsstatuut, met inbegrip van de wijzigingen ontvangt.

1.6. Verzoeker wordt met een brief van 12 mei 1989 opgeroepen om zich op 24 mei 1989 tegenover het schepencollege te verantwoorden over :

> "- Uw weigering op 28/03/1989 om bevelen van hiërarchisch meerderen op te volgen en met name om het werk te verrichten dat U op de rekendienst was opgedragen;
> - Uw onhebbelijk gedrag ten aanzien van andere personeelsleden en diensthoofden waarbij U op zijn minst blijk hebt gegeven van gebrek aan beleefdheid en bepaalde personeelsleden hebt trachten op te ruien tegen hun hiërarchisch meerderen".

Op de vraag van 22 mei 1989 van verzoeker om het verhoor met een week uit te stellen, wil het college niet ingaan.

1.7. Op 24 mei 1989 beslist het schepencollege met het besluit dat het voorwerp is van het onderhavige beroep verzoeker "te schorsen in zijn ambt van opsteller bij het gemeentebestuur van Heist-op-den-Berg voor een

periode van twee dagen. Deze schorsing heeft wedde-verlies voor gevolg voor de overeenkomende termijn".

Het besluit wordt aan verzoeker ter kennis gebracht op 14 juni 1989.

1.8. Met brief van 1 juli 1989 tekent verzoeker tegen de tuchtstraf bezwaar aan bij de gouverneur van de provincie Antwerpen. Het provinciebestuur vraagt op 13 juli 1989 aan de verwerende partij om mededeling van het dossier. Dat gebeurt met een brief van 5 september 1989;

2. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord terecht opmerkt dat de memorie van antwoord niet werd ingediend binnen de termijn voorgeschreven door het algemeen procedurereglement; dat zulks reden is om de memorie van antwoord uit de debatten te weren;

3.1. Overwegende dat verzoeker in het vierde onderdeel van het vijfde middel de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel aanvoert onder meer doordat de verwerende partij bij de beoordeling van de feiten geen rekening gehouden heeft met verzachtende omstandigheden in die zin dat hij zich op het ogenblik van de feiten in "een toestand van dwaling (bevond)" die volgens het strafrecht een grond tot verschoning oplevert; dat hij betoogt dat in zijn visie het personeelsstatuut voorschrijft dat iedereen bij zijn indiensttreding ambtshalve een exemplaar van het personeelsstatuut "moet bekomen" maar dat het college van burgemeester en schepenen de toepassing van die bepaling in zijn geval verengd heeft tot het "inzage krijgen" van het statuut, dat de secretaris daar zelfs een "kortstondige consultatie" -waarin niet begrepen was dat de ambtenaar het statuut tijdens de diensturen kon overschrijven- van gemaakt heeft en dat zijn diensthoofd hem zelfs geweigerd heeft

om op 30 maart 1989 van het statuut inzage te gaan vragen op het secretariaat;

Overwegende dat verzoeker in het vijfde onderdeel van hetzelfde middel die gegevens ook in verband brengt met de vraag naar de evenredigheid van de opgelegde tuchtstraf, in die zin dat de begane dwaling geen reden kon zijn om een tuchtstraf van twee dagen schorsing met weddeinhouding op te leggen;

3.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar laatste memorie betoogt dat de in aanmerking genomen feiten niets van doen hebben met de mening van verzoeker dat hij het recht had om een afschrift van het personeelsstatuut te ontvangen en dat het speculatief is te stellen dat de feiten zich niet zouden hebben voorgedaan indien verzoeker onmiddellijk een afschrift gekregen had van het personeelsstatuut; dat zij verduidelijkt dat verzoeker gestraft is omdat hij, toen hij zich op het secretariaat bevond, de bevelen van zijn hiërarchische oversten niet opgevolgd heeft, hetgeen losstaat van de vraag of hij het recht had om mededeling te krijgen van het gehele personeelsstatuut; dat zij besluit dat de visie van verzoeker hoogstens, als het bestuur het bij het verkeerde eind zou hebben, een invloed zou kunnen gehad hebben op de strafmaat, maar dat zulks niet het geval kan zijn voor de beoordeling als tuchtfeit;

3.3.1. Overwegende dat de feiten die de verwerende partij in de onderhavige tuchtprocedure betrokken heeft teruggaan op de gebeurtenissen van 28 en 29 maart 1989 toen verzoeker, staande voor de weigering van het college van burgemeester en schepenen om hem afschrift te verlenen van het gehele personeelsstatuut, zich naar de gemeentesecretarie heeft begeven om daar dat statuut in te zien en het volledig over te schrijven; dat het nemen van nota’s als zodanig hem niet wordt verweten; dat wat hem wel verweten wordt de houding is die hij op

de gemeentesecretarie heeft aangenomen ten overstaan van de daar tewerkgestelde ambtenaren en het negeren van het mondeling bevel, op 28 maart 1989, van de gemeentesecretaris -verzoeker noemt het tijdens zijn tuchtverhoor een "uitnodiging en geen bevel"- om terug te keren naar zijn dienst om er de hem opgedragen taak te vervullen;

3.3.2. Overwegende dat verzoeker evident in de weigering om hem een afschrift van het personeelsstatuut te bezorgen geen reden kon vinden om, toen hij dat personeelsstatuut ging inkijken, zich op de gemeentesecretarie onbehoorlijk te gedragen, zoals dat blijkt uit de verklaringen van de betrokken personeelsleden; dat, zo het bevel van de gemeentesecretaris om zich naar zijn dienst te begeven wel degelijk betekende dat verzoeker niet langer het personeelsstatuut kon overschrijven en zo verzoeker dat bevel dus kon beschouwen als een inbreuk op de rechten die hij dacht uit het personeelsstatuut te kunnen putten, zulks hem nog niet zonder meer het recht verleende om dat bevel te negeren; dat immers een in hiërarchisch verband tewerkgestelde ambtenaar niet vermag door eigengereid optreden de werking van het bestuur te bemoeilijken, zeker niet wanneer hij op een andere wijze zijn gelijk kan halen, bijvoorbeeld door een beroep te doen op de toezichthoudende overheid -zoals verzoeker trouwens gedaan heeft-; dat de vraag of verzoeker op dat ogenblik juridisch het gelijk aan zijn kant had dan ook niet dienend betrokken kan worden op de vraag of hij zich mocht verzetten tegen het bevel van de gemeentesecretaris; dat in het onderhavige geval die vaststelling des te meer klemt omdat verzoeker, naar ook nog blijkt uit de bewoordingen van het verzoekschrift, er geen geheim van gemaakt heeft dat hij de zaak als een principskwestie beschouwde en dat het er hem dus om te doen was niet zozeer een oplossing te vinden voor een concreet probleem dat zich voor hem stelde maar wel een confrontatie aan te gaan met zijn hiërarchische meerderen; dat, in dat perspectief, het bevel van de secreta-

ris om zich naar zijn dienst te begeven overkomt als een volstrekt normale beslissing waarvan de negatie een tuchtinbreuk uitmaakt; dat het vierde onderdeel van het middel niet gegrond is;

3.3.3. Overwegende dat het niet opvolgen van het bevel van de secretaris en het onbehoorlijk gedrag van verzoeker op de secretarie de tuchtfeiten zijn die de verwerende partij hem ten laste gelegd heeft; dat in functie van die feiten de strafmaat beoordeeld moet worden; dat de vraag of verzoeker al dan niet het recht kon opeisen om een afschrift te bekomen van het personeelsstatuut en of hij bijgevolg de mogelijkheid heeft om het statuut ter plaatse over te schrijven, bij die beoordeling irrelevant is; dat ook het vijfde onderdeel van het middel ongegrond is;

4. Overwegende dat in het auditoraatsverslag het onderzoek van de zaak tot de voormelde elementen beperkt is; dat verder onderzoek zich opdringt,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De debatten worden heropend.

Artikel 2.

Het door de auditeur-generaal aangewezen lid van het auditoraat wordt ermede belast het onderzoek af te doen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op elf mei 1900 negenennegentig, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
	J. BAERT,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

S. DOMS. **J. DE BRABANDERE.**